

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2025/00708)

Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Förslaget i sammandrag

Regeringen väljer i samband med vårändringsbudgeten att tillfälligt förstärka rotavdraget med motsvarande 4,3 miljarder under 2025.

I promemorian föreslås att subventionsgraden för rotavdraget tillfälligt höjs under perioden 12 maj – 31 december 2025 från 30 procent till 50 procent. Förslaget syftar till att stötta byggbranschen i nuvarande konjunkturläge.

Ändringen föreslås träda i kraft den 12 maj 2025.

Sacos ställningstagande

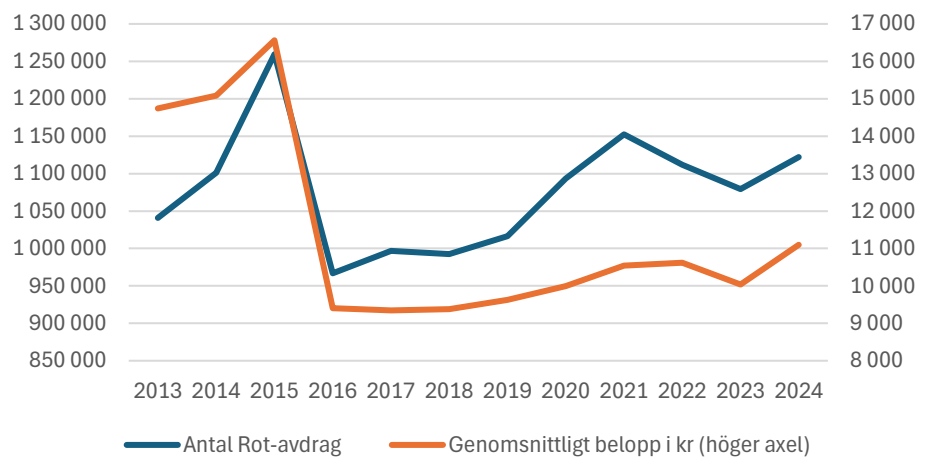
Husavdraget är det gemensamma namnet på rot- och rutavdraget som är skattereduktioner för arbetskostnader i samband med privatpersoners köp av hushållsarbete, reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad. Rotavdraget innebär idag att anlitate företag får dra av högst 30 procent av arbetskostnaden på fakturan. Skatteavdragen begränsas idag av ett gemensamt tak för rot- och rut-tjänster som uppgår till totalt 75 000 kronor per person och år, samtidigt som rotavdraget enskilt inte får överstiga 50 000 kronor per person och år.

Den 29 maj 2024 sa Riksdagen ja till regeringens förslag om att tillfälligt höja taket för rotavdraget (2023/24:SkU24) till 75 000 kr. Det innebar då att taket för rotavdraget tillfälligt höjdes och att det tillfälligt skulle införas separata tak för rot- respektive rutavdraget som var för sig skulle uppgå till 75 000 kr. Det tillfälligt höjda taket syftade till att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi under perioden 1 juli 2024 till utgången av december 2024.

Saco ställde sig positiv till förslaget i sitt remissvar (Fi2023/02695) men ansåg att det hade varit en bättre åtgärd att tillfälligt höja subventionsgraden i stället för taket. Det skulle ge en direkt prisseffekt för hushållet, vilket potentiellt skulle ge en bredare effekt på efterfrågan för rot-tjänster. I ljuset av att de flesta hushåll som använder rotavdraget gör avdrag som understiger 11 000 kronor så borde det varit tydligt att relativt få hushåll skulle slå i taket och därför påverkas av att taket höjdes. Regeringen gjorde dock bedömningen att en ökad subventionsgrad skulle vara en mindre träffsäker åtgärd, bland annat på grund av att redan

inplanerade rot-arbeten under 2024 också skulle få en högre subventionsgrad, vilket skulle öka kostnaden för reformen och minska dess effektivitet (prop. 2023/24:86, sid 16). Baserat på Skatteverkets uppgifter angående omfattningen av preliminära rotavdrag som genomfördes under 2024 gör nu regeringen bedömningen (Fi2025/00708, sid 11) att reformen ungefär har haft den effekt som regeringen då bedömde att den skulle ha vid införandet (figur 1). Saco konstaterar därför att regeringens ambitioner att stödja byggbranschen måste ha varit tämligen modesta.

Figur 1. Antal rotavdrag och genomsnittligt belopp.



Källa: Skatteverket.

Man kan nu konstatera att svensk ekonomi fortfarande befinner sig i en lågkonjunktur och att byggbranschen fortfarande har svårigheter, vilket visar sig i form av konkurser och reducerad sysselsättning. Osäkerheten i omvärlden är fortsatt stor och det svenska konjunkturläget är svagt. Riksbanken bedömer att inflationen (KPIF) fortsättningsvis kommer att vara mellan 2 och 3 procent per år och har därför aviserat att styrräntan kommer att ligga kvar på 2,25 procent framöver, vilket innebär att finansieringskostnaderna för byggföretagen inte kommer att sjunka i någon större omfattning under 2025 utan förblir stabilt höga. Den relativt höga inflationen och den stora osäkerheten om den framtida ekonomiska utvecklingen håller tillbaka hushållens konsumtion och företagens investeringar, samtidigt som boverket rapporterar att intresset för nyproducerade bostadsrätter är tämligen svalt.

Med anledning av detta förhållande vill nu regeringen, i stället för höjt tak, tillfälligt höja subventionsgraden för rotavdrag från 30 till 50 procent. Saco anser att rotavdraget är en lämplig konjunkturåtgärd som kommer att stimulera efterfrågan på rot-uppdrag. Saco anser att det är viktigt att i detta läge stödja byggföretagen för att förhindra att allt för

många lämnar branschen, vilket skulle kunna leda till ett tapp i kompetens som är svår att återställa på kort sikt när konjunkturen vänder för byggbranschen. Figur 1 illustrerar hur antalet rotavdrag förändrades mellan 2015 och 2016 när subventionsgraden reducerades från 50 procent till 30 procent. Mot bakgrund av den förändringen kan man förvänta sig att en höjd subventionsgrad kommer att resultera i en större förändring än den som skedde när taket höjdes under andra halvan av 2024. Samtidigt är det viktigt för regeringen att ha en beredskap för att eventuellt förlänga stödet om det skulle visa sig att den svaga konjunkturen fortsätter.

Saco tillstyrker förslaget men vill samtidigt tydliggöra att Saco anser att rotavdragets omfattning behöver ses över och huvudsakligen användas som konjunkturåtgärd. Under normala konjunkturlägen ska inte rotavdraget vara en del av byggföretagens affärsmodell utan rotavdraget bör vara konjunkturberoende, speciellt i ljuset av de resultat som Riksrevisionen redovisar i sin rapport (RiR 2023:26) som visar på mycket låg kostnadseffektivitet, särskilt i relation till sin målsättning med att motverka svartarbete. Dessutom är det viktigt att regeringen ser lite bredare på bostadsmarknaden som fortsatt präglas av en bristsituation och att det därför finns ett behov av adekvata insatser som främjar byggandet av bostäder med olika typer av upplåtelseformer exempelvis hyresrätter och studentbostäder.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Thomas André
Välfärdsekonom